

NIET ALLEEN WAS IK ZWART, IK WAS OOK NOG' EENS EEN GEIT

RICK GROENHART

ROMAN

palm|slag

‘Kom op mensen! Laten we even doorpakken. Chop chop.’

Iedere chop, vergezeld van een klap, galmt door de ruimte en al snel heeft het team het ritme overgenomen, waarna het tempo wordt verhoogd.

‘Het is hoogzomer, mensen. Dat betekent meer nieuwe gasten. Hogere werkdruk, dus chop chop.’

‘Meer dooien, bedoelt ze... ik weet niet waarom ze dat niet gewoon zegt,’ mompelt Shamtrak’tikti. Hij haalt zijn schouders erbij op.

‘Het maakt mij niet zoveel uit hoe we ze noemen,’ antwoord Ēka Sa Yaphūla.

‘Of het hondje nou Rex heet, of Fifi, het gaat erom hoe je ‘m behandelt,’ vervolgt ze.

‘Tja... dat zal dan wel, denk ik.’

‘Ze heeft gelijk, trouwens. Als we niet opschieten zitten we hier straks met een hele meute nieuwe gasten, die niet de juiste zorg krijgen. De een nog verwarder dan de ander. Voor je het weet hebben we hier een herhaling van-’

‘Nee nee nee,’ roept Shamtrak’tikti geschrokken. ‘Dat nooit meer!’

‘Precies. En daarbij, ik wil op tijd kunnen lunchen.’

‘Alsof onze lunch zo speciaal is, Ēka Sa Yaphūla. Wij zitten dadelijk weer met ons bammetje kaas en een slap bakkie pleur in de personeelskantine. Weet je wel waar ons Mevrouwje Chopchop luncht?’

‘Vertel...’

‘Die eet vast zwarte truffel, oester, kaviaar en kreeft, aan tafel met de hoge piefen. Hoe die zich omhoog heeft weten te werken...?’

‘Lijkt me een vreselijk eentonig dieet. Beetje zout, als je het mij vraagt.’

Shamtrak’tikti bekijkt de namen van de ‘nieuwe gasten’ op het clipboard dat voor hem ligt. Met zijn blik gericht op Ēka Sa Yaphūla kan hij zich maar moeilijk concentreren. Zij schuift haar clipboard onverschillig aan de kant.

‘Ik heb het gevoel dat je niet echt meer naar me luistert, Ēka. En we prátén niet echt meer.’

‘Ach, stel je niet zo aan. Het gaat prima tussen ons. Doe niet zo gevoelig.’

‘Je bent veranderd,’ probeert Shamtrak’tikti voorzichtig. ‘Je bent zo ongeïnteresseerd... Ik ben niet de enige die dat vind. Shran’ka-Lipti ziet het ook.’

Shran’ka-Lipti was al vaker tussenbeide gekomen en kijkt snel de andere kant op. Ze zoekt haar veiligheidsbril alvast en knoopt demonstratief een gesprek aan met haar overbuurvrouw.

‘Nee, jij dan Shamtrak! roept Ēka gepikeerd uit. Met je passief agressieve houding, je cynische toespelingen en je overgevoeligheid. En je alles-willen-duiden. Jij lijkt wel de vrouw in onze relatie.’ Met grote ogen kijken ze elkaar aan.

‘Is het weer zo ver,’ fluistert Shamtrak’tikti.

‘Ik ben er bang voor ja. Dat wordt weer een hele berg formulieren invullen.’

‘Voordeel is wel dat we eindelijk weer eens op vakantie kunnen.’

‘Die domme mensen ook, met hun kleinzielige, onbeduidende gevoelens en verlangens. Hadden we nou onze mondkapjes maar vaker op gehad.’

Shamtrak’tikti, die even wacht tot hun leidinggevende hen voorbij is- hij wil niet vervangen worden, nog voordat zijn shift begonnen is- fluistert: ‘Alsof wij vroeger wisten hoe schadelijk die deeltjes zijn die vrijkomen tijdens hun aankomst hier. En het gebruik van die mondkapjes is niet verplicht.’

‘De vakbond is er al van op de hoogte gesteld. Slechts een kwestie van tijd.’

‘De vakbond... praat me niet van de vakbond!’

‘Wie is jouw eerste cliënt?’ vraagt Ēka, terwijl ze zo onopvallend mogelijk de benodigde formulieren voor een aanvraag verlof als gevolg langdurig blootstaan aan menselijke gevoelens naar Shamtrak’tikti toeschuift.

‘Thijs-Christiaan Roosjen. Interessant ventje... benieuwd hoe het hem hier vergaat.’

‘Doodsoorzaak?’

‘Eens even kijken.’ Shamtrak beweegt zijn vinger soepel langs de regels. ‘Uitgegleden over een gladde steen op het strand... Hoofdwond, hersenbloeding. Hij was op vakantie...’

‘Weet je wat jij moet doen?’ vraagt Ēka met een grijns. ‘Beetje aandikken. Zeg hem dat er een groot, gapend gat in zijn hoofd zat, dat zijn hersenen zichtbaar waren. Even lekker lachen met hem.’

‘Mijn god, Ēka... Dat ga ik niet doen. Zoiets kan je niet maken. Jij sadist! Vul die formulieren maar snel in.’

Ēka grinnikt alleen maar. ‘Welke social media had hij?’

‘Allemaal.’

‘Jeetje... Zo’n mannetje. Facebook, LinkedIn, Twitter, Instagram en Snapchat?’

‘Jep. Alles.’

‘Tik...?’

‘Tok!’

‘Afdeling Imagoschade dus?’

‘Zeker.’ Shamtrak’tikti laat zijn blik over het dossier van zijn eerste cliënt glijden.

‘Denk dat ‘ie voorlopig niet uitcheckt ook. Die heeft nogal wat vijanden gemaakt.’

‘En waar gaat ie heen, de Spa of ‘t Welkom?’

‘Dat is een lastige in zijn geval. De resultaten van zijn tests zijn niet bepaald eenduidig. Ik stuur hem wel naar de Spa, maar laat hem extra goed in de gaten houden. Het laatste dat we willen is dat hij de rest van de gasten van streek maakt.’

‘Mooi, mijn eerste cliënt gaat ook naar de Spa. Dan kunnen we op weg daar naar toe bespreken waar we onze vakantie doorbrengen. Laten we cultureel doen en de Nampa Stone Doll bezoeken. En als we daar toch zijn, kunnen

we langs Trump. Zit zijn impeachment er niet aan te komen? Wat een sensatie!’

‘Nee, dat gebeurt pas over een paar maandjes. En waarschijnlijk wordt hij toch niet afgezet.’

‘Dat is waar, maar vergeet niet dat hij en zijn kinderen in 2022 in staat van beschuldiging worden gesteld vanwege grootschalige fraude. Misschien beter om Amerika tegen die tijd te bezoeken.’

‘Dat is ramptoerisme,’ mompelt Shamtrak’tikti ontsteld. ‘Laten we die Nampa Stone Doll nou maar bekijken.’

De stem van mevrouwte Chopchop buldert door de ruimte. ‘Mensen! Een nieuwe lading gasten arriveert ieder ogenblik. Begeeft u zich naar de cabines en maakt u gereed.’ Gedwee lopen Shamtrak’tikti, Ēka Sa Yaphūla, Shran’ka-Lipti en nog negen anderen in een lange rij richting de cabines. Ze splitsen zich, zodat iedere cabine in de ruimte bemand is. Zes links en zes rechts.

‘Cabines klaar?’ Twaalf maal wordt een sleutel omgedraaid, twaalf keer wordt een knop uitgetrokken, twaalf keer wordt een hendel overgehaald en twaalf maal klinkt een ‘ja’.

‘Brillen... op!’ Mevrouwte Chopchop loopt naar de computer aan het hoofd van de cabines, kijkt haar team en zucht. ‘Shan’grang-agrish’ta, meisje... lieverd. Je bril...’

Enkele anderen wisselen een blik van verstandhouding: ‘vriendjespolitiek...’

‘Goed dan, als iedereen er nu klaar voor is...’

Ze trekt een knop uit, haalt een hendel over, scant haar handen op een scherm dat oplicht en haar onderkinnen onflatteus belicht en roept: ‘Licht... aan!’

Een oogverblindend wit licht vult de steriel witte kamer, in twaalf cabines materialiseren twaalf nieuwe gasten, de ruitjes beslaan. ‘Licht... uit!’

Dertien brillen worden afgezet, twaalf machines worden uitgezet- de hoofdcomputer ook- en de cabines worden losgekoppeld en op karretjes gemonteerd.

‘Maakt u haast mensen, blijf niet hangen bij uw collega’s van de Spa of ’t Welkom. Levert uw gast af en keert u zo spoedig mogelijk terug. Zoals ik al zei, het is een drukke dag. Chop chop!’ Onder begeleiding van het geklap lopen de twaalf met hun cabine de kamer uit. In elf cabines is het stil, in de twaalfde- die van Shamtrak’tikti- wordt de condens weggeveegd en kijkt een gezicht met grote ogen naar buiten, een nieuwe wereld tegemoet.

Door zijn provisorisch schoongewreven venstertje ziet hij hoe hij door een lange, witte gang wordt gerold. Om de paar meter wordt de witte muur onderbroken door een deur. Boven de raamloze dubbele deuren hangen bordjes met ‘Materialisatie Kamer 1’; 2; 3; 4; etc. Hij huivert. Onwillekeurig doet de gang hem denken aan een ziekenhuis en de bordjes boven de deuren aan operatiezalen.

Het is een brede gang, voor hem worden drie cabines naast elkaar voortgeduwd. Dat betekent dat er links en rechts van hem ook iemand in een cabine moet zitten. Ze moeten met meer dan zes zijn, want toen hij in zijn Materialisatie Kamer op een karretje werd geheveld, telde hij er meer. En toen hij de gang op werd gereden, zag hij er meer dan zes uit een andere kamer komen.

Waar is hij? Wie rijdt hem rond? Wie zijn de andere gevangenen?

Hij bonst op het dikke glas van zijn cabine en schreeuwt zijn vragen, maar niemand reageert. Verwoed maait hij met zijn armen heen en weer. Degene die de cabine rechts voor duwt, kijkt verstoord achterom. Voor een moment kijken ze elkaar aan. Ze reageert ontkennend en ongeïnteresseerd op degene die hem voortduwt en richt zich weer op de gang voor hen. De gang waar geen eind aan lijkt te komen; dat had hij ook eens gehoopt van deze zomer. Vóór zijn kinderen zijn vakantie verpesten althans. Zouden ze hem al missen? Zijn zij ook ontvoerd? Zouden ze elkaar nog terugzien? Peinzend leunt hij tegen de achterwand, met zijn armen over elkaar geslagen, benen gekruist. Zijn blouse is nat, met een vies gezicht trekt hij de stof los van zijn huid. Hij

herinnert zich hoe hij zeewater op had gehoest toen het witte licht uitging. Hij herinnert zich het moment dat hij het zoute water binnenkeeg, hoe hij daarvoor nog- tijdens een val- zijn hoofd had gestoten. Hij grijpt naar zijn achterhoofd, maar daar is niets aan de hand. Hij laat zich weer tegen de achterwand glijden. Duizend vragen hadden nooit eerder zo'n rustgevend effect op hem gehad. Zijn honger naar kennis- meer weten dan een ander, diepere kennis, toepasbare kennis, interessante weetjes- leek gestild. Niet weten was nu eens niet erg. Hij raakte er niet door gefrustreerd, hij was niet bang, niet boos. Hij was zen. Als het moment daar is, laten ze hem wel vrij, zo concludeert hij. Tot die tijd is het niet slecht vertoeven in de cabine. De temperatuur is aangenaam en er klinkt klassieke muziek.

Het duurt niet lang voordat het voortdurend voorbijglijden van de belichting aan de wand en de cadans van de naden in de vloer, z'n ogen sluiten en hem in slaap sussen. Hij slaapt een heerlijke slaap, zo lekker had hij voor het laatst geslapen als kind. Misschien zelfs daarvoor nog; hij lijkt terug te zijn in de baarmoeder. De wereld om hem heen lijkt verstild, lijkt even niet te bestaan en al dat hij is, is warm en veilig. Er is geen tijd, geen nu; slechts een ver verleden en een even zo verre toekomst. Er zijn alleen nog kleuren en klanken. Woorden en gedachten zijn niets meer dan vage concepten die steeds minder betekenen. Hij kan er niet aan vasthouden, wil dat ook niet. Niet langer wil hij oordelen, en niemand zal oordelen over hem. Geen verplichtingen meer; geen verwachtingen. Niets kan hem nog teleurstellen, en hij kan niet meer teleurstellen.

Zijn geest opent zich en duizend negatieve gedachten, zorgen en kleinzielige wrok, haat en nijd en jaloezie verlaten hem. Uit zijn borst en hoofd stijgen ze op, zwartgeblakerd. Nasmeulend. In de pure, reine lucht veranderden ze in vlinders en bloemblaadjes. Hij kijkt ze na terwijl een ultiem gevoel van geluk en een heerlijk comfortabele warmte zijn borst en hoofd vullen. Nooit eerder had hij zich zo niet zichzelf gevoeld, maar het voelt goed.

Het veilige gevoel is van korte duur, want net als zijn eerste keer in de baarmoeder, was er abrupt een eind aan gekomen. En net als die eerste keer, ging dat gepaard met het witte licht dat hij ook op het strand had gezien. Het was het begin van zijn leven; het was het einde van zijn leven; maar wat is dit? De lange, witte ziekenhuisgang was tot een eind gekomen, de dubbele deuren waren opengegooid en het felle daglicht had hem doen ontwaken.